

Република Србија
ВИШИ СУД У ЈАГОДИНИ
Р 4К-4/14
Дана: 21.07.2014.године
Ј а г о д и н а

ВИШИ СУД У ЈАГОДИНИ, као првостепени, председник суда Драган Јанићијевић, у поступку заштите права на суђење у разумном року, по захтеву пуномоћника Р. М. из Д., адв. З. П. из Ј., на основу чл. 8а - 8 в Закона о изменама и допунама Закона о уређењу судова (Службени гласник РС 116/08.... 101 /13), донео је дана 21.07.2014. године

Р Е Ш Е Њ Е

I УСВАЈА СЕ захтев за заштиту права на суђење у разумном року пуномоћника Р.М. из Д., адв. З. П. из Ј. и утврђује се да је у кривичном поступку који се води пред Основним судом у Деспотовцу у предмету 1К.бр.179/14 (1К.бр.1461/10) подносио захтева повређено право на суђење у разумном року, зајемчено чл. 32 ст. 1 Устава Републике Србије.

II Одлуку по правноснажности објавити на интернет страници Врховног касационог (пракса ЕСЈП и Уставног суда Србије).

Образложење

Пуномоћник Р. М. из Д., адв. З. П. из Ј. поднео је Вишем суду у Јагодина дана 20.06.2014. године захтев за заштиту права на суђење у разумном року, зајемченог чл.32 ст. 1 Устава Републике Србије и накнаду због повреде наведеног права, у кривичном поступку који се води пред Основним судом у Деспотовцу у предмету број 1К.бр. 179/14(1К1461/10).

Пуномоћник подносио захтева поред осталог, навео да је Р. М. из Д. дана 22.07.2010. године поднела приватну тужбу Основним судом у Параћину против Р. В. из С., због кривичног дела клевета из чл. 171 ст.1 КЗ-а. Даље наводи да је након промене мреже судова у Републици Србији Основни суд у Деспотовцу од 01.01.2014. године наставио рад по овом предмету и дана 25.04.2014. године донео пресуду 1К.бр.1461/10 којом је окривљену огласио кривом због кривичног дела увреда из чл. 170 ст.1 КЗ-а и осудио на новчану казну у износу од 10.000,00 динара и обавезао исту да приватној тужилји плати на име трошкова а кривичног поступка износ од 288.750,00 динара. Окривљена је изјавила жалбу против наведене пресуде коју је Виши суд у Јагодина уважио решењем Кж.1 бр.213/14 од 03.06.2014.године и укинуо првостепену пресуду и предмет вратио на поновно суђење. Сматра да јој је повређено право на суђење у разумном року јер је кривични поступак трајао скоро четири године, што је неоправдано дуго, а кривица за то се не може приписати приватној тужилји, све

предложене доказе у овом предмету поступајући судија извео је до новембра месеца 2010. године али првостепену пресуду није донео већ је позивао сведоке које је већ саслушао и непотребно одлагао главне претресе. Такође наводи чињеницу да апсолутна застарелост кривичног гоњења у овом предмету наступа 23.06.2014. године

Због повреде права на суђење у разумном року предложио је да суд усвоји његов захтев и исплати му новчани износ од 60.000,00 динара.

Сходно одредби чл. 8а ст. 1 и 2 Закона о изменама и допунама Закона о уређењу судова странка у судском поступку која сматра да јој је повређено право на суђење у разумном року, може непосредно вишем суду поднети захтев за заштиту права на суђење у разумном року, а захтевом се може тражити и накнада за поведу права на суђење у разумном року. Чл. 8б Закона о изменама и допунама Закона о уређењу судова одређено је да ако непосредно виши суд утврди да је захтев подносиоца основан, може одредити примерену накнаду за повреду права на суђење у разумном року и одредити рок у коме ће нижи суд окончати поступак у коме је учињена повреда права на суђење у разумном року.

У спроведеном поступку, а након увида у списе предмета Основног суда у Деспотовцу 1К.бр.179/14, Виши суд у Јагодини је утврдио следеће чињенице и околности од значаја за одлучивање о овом захтеву:

Пред Основним судом у Параћину у предмету 1К.бр. 1461/10 вођен је кривични поступак против Р. В.из С., због кривичног дела клевета из чл. 171 ст.1 КЗ-а, након промене мреже судова у Републици Србији кривични поступак је настављен пред Основним судом у Деспотовцу под пословним бројем 1К.бр.179/14. Дана 27.02.2014. године пуномоћник приватне тужиље мења приватну кривичну тужбу у којој окривљеној ставља на терет кривично дело увреда из чл. 170 ст.1 КЗ-а.

Током кривичног поступка пред Основним судом у Параћину и Основним судом у Деспотовцу главни претрес заказиван је 26 пута и то:
и то:

- током 2010. године 2 пута - 2 одржана
- током 2011. године 6 пута - 3 одржана и 3 неодржана
- током 2012. године 5 пута - ниједан није одржан
- током 2013. године 6 пута - ниједан није одржан
- током 2014. године 6 пута - 4 одржана и 2 неодржана

Главни претрес је одлаган 14 пута због недоласка окривљене или његовог браниоца, приватне тужиље или њеног пуномоћника(услед спречености браниоца и пуномоћника, неуредне доставе и неуспелог привођења), недоласка једног сведока и 2 пута због спречености поступајућег судије .

Основни суд у Деспотовцу је дана 07.04.2014. године донео решење 1К.бр. 1461/10 којим се дозвољава да се прочита исказ сведока са записника са одржаног главног претреса дана 22.11. 2010. године.

Основни суд у Параћину донео је дана 25.04.2014. године пресуду којом је окривљена оглашена кривом за кривично дело увреда из чл. 170 ст. 1 КЗ-а и осуђена на новчану казну у износу од 10.000,00 динара коју је дужна да плати у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде и обавезана да приватној тужиљи накнади трошкове кривичног поступка у износу од 288.750,00 динара, која пресуда је укинута решењем

Вишег суда у Јагодини Кж 1.бр. 213/14 од 03.06.2014. године и предмет враћен првостепеном суду на поновни поступак и одлучивање. Затим је Основни суд у Деспотовцу дана 20.06.2014. године донео нову пресуду 1К.бр.179/14 и окривљену на основу чл. 423 тач. 2 ЗКП-а, услед недостатка доказа, ослободио оптужбе за предметно кривично дело, која пресуда је потврђена пресудом Вишег суда у Јагодини Кж.1-285/14 од 11.07.2014. године.

Дакле, наведени кривични поступак окончан је доношењем пресуде Вишег суда у Јагодини Кж1 бр.285/14 од 11.07.2014. године, а захтев за заштиту права на суђење у разумном року пуномоћника Р.М. из Д., адв. З. П. из Ј..., поднет је Вишем суду у Јагодини дана 20.06.2014. године. тј. у току поступка одлучивања Вишег суда у Јагодини по жалби на пресуду Основног суда у Деспотовцу 1К.бр.179/14 од 20.06.2014. године.

Подноситељка захтева за заштиту права на суђење у разумном року, у оспореном кривичном поступку има својство приватне тужиље.

Одредбом чл. 32 ст. 1 Устава Републике Србије предвиђено је да свако има право на независтан и законом већ установљен суд, правично и у разумном року, јавно расправи и одлучи о његовим правима и обавезама основаности сумње која је била разлог за покретање поступка као и оптужбама против њега.

Одредбом чл. 14 став 1 ЗКП-а предвиђено је да је суд дужан да кривични поступак спроведе без одуговлачења и да онемогући сваку злоупотребу права усмерену на одуговлачење поступка.

Виши суд у Јагодини је у конкретном случају утврдио да је подносиатељка захтева за заштиту права на суђење у разумном року оспорава трајање кривичног поступка у коме има својство приватне тужиље, да се оспорени кривични поступак води због кривичног дела увреда из чл. 170 ст. 1 КЗ-а, те по оцени Вишег суда **подносиатељка захтева има посебан интерес да се поступак оконча у примереном року.**

Оценом спроведеног поступка у овој кривичноправној ствари, Виши суд је утврдио да је у конкретном случају повређено право подносиатељке захтева на суђење у разумном року.

Приликом оцене оправданости дугог трајања поступка суд процењује следеће критеријуме и то: сложеност предмета, понашање подносиоца захтева, понашање надлежних органа власти као и која је важност предмета расправљања за подносиоца захтева.

Ценећи наведене критеријуме за утврђивање повреде права на суђење у разумном року у конкретном случају, Виши суд је утврдио да се кривични поступак водио прво пред Основним судом у Параћину од 2010. године до почетка 2014 године, а затим од почетка 2014. године пред Основним судом у Деспотовцу, и да су за време трајања поступка донете две првостепене пресуде. Главни претрес у овом кривичном предмету заказиван је 26 пута, од тога је 16 неодржаних претреса који су углавном одлагани због недоласка окривљене, њеног браниоца, приватне тужиље или њеног пуномоћника и једног сведока који се за време трајања поступка налазио на привременом раду у иностранству и 10 одржаних претреса. **Подноситељка захтева својим радњама није допринела дужем трајању судског поступка, а није имала на располагању делотворна правна средства против неоправдано дугог трајања кривичног**

поступка, те се не може узети да је њено понашање допринело одуговлачењу поступка. У овом кривичном предмету није било сложених правних и фактичких питања о којима је суд требао да се изјасни. Виши суд налази да је неефикасно и неделотворно поступање надлежног првостепеног суда, основни разлог што је кривични поступак за предметно кривично дело трајао неоправдано дуго, четири године.

Виши суд је на основу свега изнетог, утврдио да је у предметном кривичном поступку повређено Уставом зајемчено право подносиоце захтева за заштиту права на суђење у разумном року из чл.32 ст. 1 Устава РС, те је сагласно одредби чл. 8а Закона о уређењу судова усвојио захтев за заштиту права на суђење у разумном року и одлучио као у тачки 1 изреке.

Поводом захтева за накнаду пуномоћника Р. М. из Деспотовца, адв. З.П. из Ј..., због повреде права на суђење у разумном року, Виши суд је ценио исте критеријуме као приликом оцене оправданости дугог трајања поступка и одлучио да се правично задовољење подносиоце захтева у овом случају оствари објављивањем ове одлуке на интернет страници Врховног касационог (пракса ЕСЈП и Уставног суда Србије), сходно ставу Грађанског и Кривичног одељења Врховног касационог суда утврђених на седницама одељења одржаним дана 13.05.2014. године и 20.05.2014. године. На овакву одлуку суда утицало је понашање подносиоце захтева, непојављивање на главним претресима, немогућности уредног достављања позива, те да повреда права на суђење у разумном року у овом случају не оправдава досуђивање „сатисфакције“ у виду новчане накнаде подносиоце захтева, те је одлучио као у ст.2 изреке.

Имајући у виду наведено, Виши суд је на основу одредаба члана 8а и 8б Закона о уређењу судова, чл. 32 Устава Републике Србије, чл. 6 Европске Конвенције о заштити људских права и основних слобода и чл. 30 ст. 1 Закона о ванпарничном поступку, донео одлуку као у изреци.

ВИШИ СУД У ЈАГОДИНИ, дана 21.07.2014.године,Р 4К-4/14

**Председник суда
Драган Јанићијевић**

ПРАВНА ПОУКА : Против овог решења може се изјавити жалба Врховном касационом суду у року од 15 дана од пријема овог решења, а преко овог суда.

ДНА: Р.М. из Д., пуномоћнику, адв. З. П. из Ј. и Основном суду у Деспотовцу.